

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ N 5

ՀՀ կրթության տեսչական մարմնի խորհրդի նիստ

ք.Երևան

22 նոյեմբերի 2018թ.

Ժամը 16⁰⁰

Մասնակիցներ

- Հ. Այվազյան - ՀՀ վարչապետի աշխատակազմի տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակի ղեկավար
- Ա. Ասատրյան - ՀՀ արդարադատության նախարարի տեղակալ
- Ա. Հայրապետյան - ՀՀ ֆինանսների նախարարի տեղակալ
- Ս. Ալոյան - «Դասարան» կրթական ծրագրի հիմնադիր նախագահ
- Բ. Փափազյան - «Թումո» ստեղծարար տեխնոլոգիաների կենտրոնի խորհրդի անդամ
- Ա. Բախշյան - «Հանրային դիվանագիտություն» հասարակական կազմակերպության նախագահի կրթության հարցերով խորհրդական
- Թ. Ավակյան - «Դասավանդիր, Հայաստան» կրթական հիմնադրամի ծրագրի գլխավոր տնօրեն

Բացակայում էին

- Ա. Հարությունյան - ՀՀ կրթության և գիտության նախարար (խորհրդի նախագահ)
- Ա. Բաբայան - ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարի տեղակալ

Ներկա էին

- Ալ. Շադաֆյան - ՀՀ կրթության տեսչական մարմնի ղեկավար
- Ա. Գևորգյան - Կառավարման խորհրդի քարտուղար

Հրավիրվածներ

- Տ. Հակոբյան - ՀՀ վարչապետի աշխատակազմի տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակ
- Ռ. Գալստյան - ՀՀ կրթության տեսչական մարմնի ղեկավարի տեղակալ
- Լ. Մաթևոսյան - ՀՀ կրթության տեսչական մարմնի որակի ապահովման բաժնի պետ

Օ Ր Ա Կ Ա Ր Գ

Հարց 1. ՀՀ կրթության տեսչական մարմնի 2019 թվականի տարեկան գործունեության և իրականացվող ստուգումների տարեկան ծրագրերի քննարկում:

Հարց 2. ՀՀ կրթության տեսչական մարմնի 2018 թվականի երրորդ եռամսյակի գործունեության վերաբերյալ հաշվետվության քննարկում:

Հարց 3. ՀՀ կրթության տեսչական մարմնի (այսուհետ՝ տեսչական մարմին) որակի ապահովման ստորաբաժանման գործունեության 2019 թվականի ծրագրի նախագծի քննարկում:

Հարց 4. Տեսչական մարմնի կատարողականի գնահատման մեթոդոլոգիայի նախագծի քննարկում:

Հարց 5. Ստացված դիմումների վերլուծության և դրա հիման վրա տեսչական մարմնի գործունեության կատարելագործմանն ուղղված առաջարկություններին երկայացում և քննարկում:

Հարց 6. Տեսչական մարմնի և նրա ծառայողների գործողությունների և անգործության կամ նրա կողմից ընդունված իրավական ակտերի վերաբերյալ ստացված բողոքների պատճառների և արդյունքների վերլուծության և դրա հիման վրա տեսչական մարմնի գործունեության կատարելագործմանն ուղղված առաջարկությունների ներկայացում և քննարկում:

Ընթացիկ հարցեր:

Նիստը վարում էր կառավարման խորհրդի անդամ՝ **Հ. Այվազյանը** (կառավարման խորհրդի նախագահի լիազորությամբ)

Հ. Այվազյանը մինչ օրակարգի հարցերը խորհրդի նիստի հաստատմանը ներկայացնելը առաջարկեց փոխել օրակարգի հարցերի հերթականությունը՝ նախ քննարկել 2018 թվականի երրորդ եռամսյակի գործունեության վերաբերյալ հաշվետվությունը, հետո առաջարկվող նախագծերը: Առաջարկեց նաև որպես հաստատման ոչ ենթակա 5-րդ և 6-րդ հարցերը պարզապես քննարկվեն և չդիտարկել որպես օրակարգային հարցեր: Նույն կերպ վարվել նաև օրակարգի 3-րդ և 4-րդ հարցերի հետ, քանի որ «Տեսչական մարմինների մասին» ՀՀ օրենքի

փոփոխությունների նախագծում դրանք ներառված են և չեն խանգարում տեսչական մարմնի ընթացիկ աշխատանքին, ուստի դրանք կքննարկվեն հաջորդ նիստի ժամանակ:

Ալ. Շագաֆյանը լիովին ընդունելով առաջարկը՝ ավելացրեց, որ ներկա քննարկումը լավ առիթ է նշված հարցերը ներկայացնելու և կառավարման խորհրդի քննարկումով որպես առաջին ֆիլտր անցկանելու, որից հետո դրանք կներկայացվեն գրասենյակին և մնացած շահագրգիռ կողմերին:

Հ. Այվազյանը նշեց, որ հետայսու խորհրդի նիստերի օրակարգի առաջին հարցը կլինի նախկինում տրված հանձնարարականների, որոշումների վերաբերյալ տեղեկատվություն, եթե այդպիսիք կլինեն, դրանք կքննարկվեն, որից հետո կանցնեն օրակարգի մյուս հարցերին: Նախորդ նիստին պայմանավորվածություն էր ձեռք բերվել «Դասարան» կրթական ծրագիր հիմնադրամի և «Դասավանդիր, Հայաստան» կրթական հիմնադրամի հետ կազմակերպել քննարկում և արդյունքների մասին տեղեկացնել խորհրդին: Փաստացի այդ հարցը ընդգրկվում է օրակարգում և այն հետագայում կդառնա որպես մշտական ֆորմատ՝ նախորդ նիստում տրված հանձնարարականների որոշումների վերաբերյալ նախապես կտրվի տեղեկատվություն: Նշվեց, որ օրակարգում քննարկման համար մնաց 3 հարց: Քանի որ այլ առաջարկներ չեղան, առաջարկվեց հաստատել օրակարգը:

Օրակարգում քննարկվեց 3 հարց՝

Հարց 1. Տեղեկատվություն խորհրդի նախորդ նիստի քննարկումների արդյունքների մասին:

Հարց 2. Տեսչական մարմնի 2018 թվականի երրորդ եռամսյակի գործունեության վերաբերյալ հաշվետվության քննարկում:

Հարց 3. ՀՀ կրթության տեսչական մարմնի 2019 թվականի տարեկան գործունեության և իրականացվող ստուգումների տարեկան ծրագրերի նախագծի քննարկում:

Խորհրդի անդամները օրակարգի փոփոխված տարբերակը հաստատեցին ՄԻԱԶԱՅՆ:

Նախագահողը առաջարկեց ՀՀ կրթության տեսչական մարմնի ղեկավար Ալ. Շագաֆյանին ներկայացնել օրակարգային հարցերը:

Ալ. Շագաֆյանը մինչ օրակարգի առաջին հարցը ներկայացնելը նշեց, որ համաձայն պայմանավորվածության դասալսման ձևաթուղթը որպես գործիք քննարկվել և որոշվել է այն լրամշակել, հաշվի առնելով **Դասավանդիր Հայաստան (Teach for Armenia)** կազմակերպության ունեցած լավ փորձը: Ասվեց նաև, որ դասալսման ձևաթուղթում այդ ժամանակահատվածում որոշ շտկումներ արվել են, և որ այն դեռևս իդեալական չէ, սակայն կա պատրաստականություն շարունակել աշխատանքը այլ շահագրգիռ կողմերի հետ ևս՝ այդ գործիքակազմը ավելի կատարելագործելու և միգուցե նոր գործիքներ ստեղծելու ուղղությամբ:

Օրակարգի առաջին հարցով Ալ. Շագաֆյանը ներկայացրեց նաև նախորդ նիստում **Սուրեն Ալոյանի և Թեննիսի Ավակյանի** արած առաջարկը, այն է՝ համագործակցել՝ տրամադրելով համապատասխան տեղեկատվություն ստուգումների գործընթացն ավելի արդյունավետ անցկացնելու նպատակով, ինչպես նաև տեսչական մարմնի անձնակազմի համար կազմակերպել անվճար դասընթացներ, որոնք կնպաստեն կրթության որակի վերահսկողության արդյունավետությանը: Նշվեց, որ «Դասարան» կրթական ծրագիրն ու Կրթության տեսչական մարմինը համատեղ կքննարկեն և վեր կհանեն ուսումնական հաստատությունների և մանկավարժների հաջողված փորձի խրախուսման գործիքները, իսկ «Դասավանդիր, Հայաստան» կրթական հիմնադրամը կաջակցի տեսչական մարմնին դասալսումների ավելի արդյունավետ մեթոդաբանությամբ և գործիքակազմով համալրումով»:

Ասվեց նաև, որ «Դասարան» կրթական ծրագրի հիմնադրի հետ համագործակցելու նպատակով գրություն է ուղղվել ՀՀ ԿԳ նախարարին, որին դեռ չի պատասխանվել:

Ա. Բախշյանը առաջարկեց նախարարի հետ ուղիղ աշխատել:

Ս. Ալոյանը հիշեցրեց, որ նախորդ նիստին խոսել են և նախարարը առաջարկեց իրեն գրություն ուղարկել:

Ալ. Շագաֆյանը լրացրեց, ասելով, որ գրությունը ներկայումս ՀՀ ԿԳՆ հանրակրթության վարչության գլխավոր մասնագետի մոտ է և ինքն այսօր պատրաստվում էր նախարարին խնդրել, որպեսզի նախարարն անձամբ տար հանձնարարական:

Ալ. Շագաֆյանը տեղեկացրեց, որ «Դասարան» կրթական ծրագրի հիմնադրամի շնորհիվ կազմակերպվել է կարողությունների զարգացման սեմինար, որին մասնակցել են տեսչական մարմնի 4 ծառայողներ և այն հետադարձ կապը որ ստացվել է՝ ոգևորիչ է, և տեսչական մարմինը պատրաստ է հետայսու ևս նմանատպ հնարավորություններից մաքսիմալ օգտվել:

Թեննի Ավակյանը ողջունելով ասվածը՝ ցանկություն հայտնեց տեսնել այդ փորձի փոխանակման արդյունքը և առաջարկեց ձևաթուղթը կիսել իրենց հետ, որպեսզի հասկանալի լինի, թե քննարկումների արդյունքում ինչ փոփոխություն է կրել դասալսման ձևաթուղթը:

Նա նաև ցանկություն հայտնեց հասկանալու, թե «Դասարան» կրթական ծրագրի տրամադրած գործիքների հիման վրա ինչքանով է կրճատվելու ԿՏՄ-ի կողմից կրթական հաստատություններ այցերի քանակը և ընդհանրապես, այդ հանգամանքը որքանով է դա նպաստում պետական բյուջեի խնայողությանը:

Ալ. Շագաֆյանը ներկայացրեց փոփոխությունները և պատրաստակամություն հայտնեց դրանք տրամադրել, նշելով, որ դասալսման ձևաթղթերը գործիքակազմով գործածության մեջ են ներկայումս շարունակվող ստուգումների գործընթացում: Շրջայցերի ժամանակ փորձ է արվում ստանալ տեսչական մարմնի կողմից ներգրավված առարկայական մասնագետների արձագանքը, որպես հետադարձ կապ, որոնք դասալսումների ժամանակ այդ գործիքը կիրառում են: Նշեց նաև, որ անկախ փորձագետները տեղերում հարցադրումների միջոցով ևս փորձում են հասկանալ տեսչական մարմնի գործողությունների նպատակային լինելը, ինչ բացեր են մնում վերահսկողությունից դուրս: Ասվեց, որ այս պահին տեսչական մարմնի հետ աշխատում են կրթության քաղաքացիական նախաձեռնության գործընկերները և արդեն ստացվել է 6 էջանոց հաշվետվություն-դիտարկում՝ ՀՀ Վայոց ձորի դպրոցի մի քանի այցելություններից հետո: Այդ փորձը կշարունակվի առաջիկայում Երևանի 3 դպրոցներում նախատեսվող ստուգումից հետո, և այդ ամբողջը կհամադրվի ներգրավված դասալսողների կարծիքների հետ: Այդ ինֆորմացիան հետագայում կտրամադրվի նաև «Դասավանդիր, Հայաստան» կրթական հիմնադրամին:

Ա. Բախշյանն առաջարկեց նաև համատեղ քննարկում:

Ալ. Շագաֆյանը համաձայնեց՝ ընդգծելով, որ այն բխում է տեսչական մարմնի շահերից:

Ա. Հայրապետյանին հետաքրքրեց, թե դպրոցում ստուգման ընթացքում սիգարետի կամ ալկոհոլային խմիչքների հնարավոր վաճառքի հայտնաբերման դեպքում, ինչպե՞ս կարձագանքի տեսչական մարմինը:

Հ. Այվազյանը նշեց, որ օրենքը պարտադրում է ցանկացած պետական մարմնում անօրինականություն հայտնաբերելու դեպքում տեղյակ պահել:

Ա. Հայրապետյանն ասաց, որ դա կարող է օրինական լինել, բայց խանգարի կրթության որակին և որքանով է առնչվում ասվածը տեսչական մարմնի գործառույթների հետ:

Ալ. Շագաֆյանը հայտնեց, որ տեսչական մարմնի լիազորություններից դուրս գտնվող հնարավոր և առկա խնդիրները օրենքով սահմանված կարգով վերահասցեագրվում են համապատասխան վարչական մարմնին: Մասնավորապես՝ Տ. Շևչենկոյի անվան N 42 ավագ դպրոցին առողջապահության տեսչական մարմինը տուգանել էր սանիտարական նորմերի խախտման համար:

Օրակարգի երկրորդ հարցով Ալ. Շագաֆյանը ներկայացրեց տեսչական մարմնի 2018 թվականի երրորդ եռամսյակի գործունեության հաշվետվության նախագիծը¹:

Ալ. Շագաֆյանը նշեց, որ երրորդ եռամսյակում ստացվել է 132 դիմում-բողոք, նույնքան՝ որքան այս տարվա առաջին կիսամյակում, նշելով որ կա դրական միտում՝ էականորեն պակասել են դրամահավաքների վերաբերյալ ահազանգերը:

Հ. Այվազյանին հետաքրքրեց դիմումատուները հուճսերն են կտրել, թե՞ հարցը լուծվել է:

Ալ. Շագաֆյանը արձագանքեց, ասելով, որ դրամահավաքը պակասել է, ինչը վկայում է թվային վիճակագրությունը՝ առաջին 6 ամսում այդ ահազանգերը 30-ից 35 տոկոսի էին հասնում, այս եռամսյակում կազմում են մոտ 12 տոկոս:

Ս. Ալոյանը նշեց, որ օրվա կտրվածքով մոտ 150 ուսուցիչ, ծնող են ընդունում և շփվում, իրականում էնպես է, որ դրամահավաքի հատվածը սկսել է նվազել, դադարել են վարագույրի գումար հավաքելը, բայց թատրոն գնալու գումար հավաքելը կամ ծաղկեփունջ գնելը չի նվազել և դա նորմալ է, քանի որ մարդկանց կողմից դա արվում է կամավոր և ոչ թե ստիպողական:

Ալ. Շագաֆյանը շարունակեց, ասելով, որ տեսչական մարմնի լսաքննության ժամանակ, քանի որ ամբողջ տարվա ընթացքում բոլոր խորհրդատվական միջոցառումների ժամանակ փորձել ենք մատչելի լեզվով ներկայացնել օրինական և անօրինական դրամահավաք եզրույթները: Նշվեց նաև, որ ավելացել են ուսուցչի մրցույթների հետ կապված բողոքները և ՀՀ ԿԳ նախարարությունը պետք է լուրջ զբաղվի մրցույթի կարգի փոփոխությամբ, մասնավորապես մրցույթային հանձնաժողովի մրցույթի բանավոր փուլի արդյունքների քվեարկության հարցը:

Ա. Բախշյանը շարունակեց ասելով, որ ամբողջ գործընթացը լուրջ վերանայման կարիք ունի, այդ թվում ուսուցչի ընտրության մրցույթի համար նախատեսված 100 հարցանի հարցաշարը

¹<http://www.eib.am/reports/>

և բանավոր փուլը: Օրինակ բերելով Շիրակի մարզից ստացված զանգը՝ որում ասվում էր, որ գրավոր քննությունից մասնակիցը 100 էստացել, բանավորի բոլոր հարցերին պատասխանել է, բայց ընտրվել է դպրոցի տնօրենի աղջիկը:

Թ. Ավակյանին հետաքրքրեց նախկինում և հիմա որո՞նք են ըստ բովանդակության առաջին 3 տիպի բողոքները:

Ալ. Շագաֆյանը պատասխանեց, որ առաջին կես տարում և հիմա ամենաբարձր ցուցանիշը տնօրենների դեմ ուսուցիչների տարաբնույթ բողոքներն են, երկրորդ տեղում դրամահավաքն է, երրորդում կոլեկտիվում տիրող անառողջ մթնոլորտը: Նշվեց նաև, որ ամբողջը ներկայացված հաշվետվության մեջ հստակ նշված է:

Թ. Ավակյանը հետաքրքրվեց ծնողների՞ց, թե՞ ուսուցիչներից են ավելի շատ դիմումներ ստացվում:

Ալ. Շագաֆյանը պատասխանեց, որ ուսուցիչներից ավելի շատ, նշելով նաև, որ հիմա ավելացել է աշխատանքային փոխհարաբերություններին վերաբերող բողոքները, որոնք տեսչական մարմնի տիրույթում չեն և ենթակա են վերահասցեագրման:

Հ. Այվազյանը նշեց, որ ուսուցչի համապատասխան որակավորում ունենալու հարցը ամենաարդյունավետ վերահսկողը ծնողն է, որովհետև առաջինը ծնողը պետք է անհանգստանա, երբ իմանա, որ ֆիզկուլտուրայի ուսուցիչը մաթեմատկա է դասավանդում: Բերվեց նման մի օրինակ Հնդկաստանից, երբ ծնողներին սկսեցին բացատրել իրենց իրավունքները և արդյունքը չուշացավ: Ծնողներին իրենց իրավունքների իրազեկումը պետք է լինի տեսչական մարմնի գործառույթը և այն պետք է ապահովվի:

Ալ. Շագաֆյանը նշեց, որ այդ պատճառով է ասում, որ վերապահումներ ունի այսօրվա գործող կարգի մասին, որը սահմանում է թե ով կարող էլ ինչև ուսուցիչ, ունենալով մտահոգություն, որ կլինեն ուսուցիչներ, որոնք այդ պահանջներին 100%-ով համապատասխանում են և իրենք կարող են համարվել լավ ուսուցիչ: Բայց չի բացառվում նաև, որ կան շատ մարդիկ, որոնք ներգրավված են կրթության ոլորտում և չեն համապատասխանում այս կարգին, սակայն էականորեն լավ են աշխատում և ամեն իմաստով սերունդ են կրթում:

Հ. Այվազյանը նշեց, որ անհրաժեշտ է որակավորման գործընթաց:

Ա. Բախշյանը հարցրեց թե քանի՞ ծնողի հետ է կազմակերպվել հանդիպում:

Ալ. Շագաֆյանն ասաց, որ Շիրակի մարզում 7 ավագ դպրոցների ծնողական խորհրդի նախագահների հետ:

Հ. Այվազյանն առաջարկեց «Դասարան»-ի միջոցով հնարավորինս առավելագույն թվով ծնողներին հասանելի դարձնել տեղեկատվությունը, ուղեցույցներն ու մեկնաբանությունները՝ օգտագործելով այդ հարթակը:

Ս. Ալոյանը պատրաստակամություն հայտնեց այդ հարթակում ուղիղ աշխատել տեսչական մարմնի հետ:

Ալ. Շագաֆյանը տեղեկացրեց, որ 2019թ. Աշխատանքային ծրագրում պլանավորվել է տեխնիկական միջոցների օգտագործում՝ նաև խորհրդատվական նպատակով և որ անցած եռամսյակում նախարարի առաջարկով իրականացվել է մշտադիտարկում Երևանի թվով 56 դպրոցներում գործող տարատեսակ խմբակների: Նպատակն էր պարզել՝ խմբակները փաստացի գործում են, թե՞ գոյություն ունեն միայն թղթի վրա: Արդյունքում պարզվեց, որ ուսումնասիրվածներից մի քանիսը չէին պահպանել համապատասխան կարգը, իսկ գերակշիռ մասում առկա էին համապատասխան մատյանները և գրանցման թերթիկները:

Հ. Այվազյանը հարցրեց արդյո՞ք խմբակներում բովանդակային աշխատանք էր տարվում:

Ալ. Շագաֆյանը պատասխանեց, որ նախարարի առաջարկը կրում էր հրատապ բնույթ, մարդկային ռեսուրսները չէին բավարարում և բովանդակային ուսումնասիրություն չի կատարվել: Նախարարին առաջարկվել է հետագայում ըստ անհրաժեշտության իրականացնել հարցի բովանդակային պատկերի ամբողջական ուսումնասիրություն:

Ա. Բախշյանն ասաց, որ պահանջվող թղթերը ցանկացած պահի դպրոցները կարող են ձևական գրել և ներկայացնել, ինչը չառարկվեց ներկաների կողմից:

Թ. Ավակյանը լրացրեց, որ եթե տեսչական մարմնի կողմից այցելության մասին դպրոցները նախապես տեղեկացվում են, ապա շատ հանգիստ կարող են խմբակը կազմակերպել: Արդյունավետ կլինի երեխաների ծնողների հետ հանդիպել և պարզել:

Ա. Բախշյանը տարակուսեց՝ բերելով «Երևանի Նիկողայոս Տիգրանյանի անվան տեսողության խանգարումներ ունեցող երեխաների թիվ 14 հատուկ դպրոց»-ի օրինակը: Նա նշեց, որ այստեղ մերսման խմբակի ղեկավարի պարտականությունները դրված են 84 տարեկան կնոջ վրա և հարցադրում կատարեց հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում գործող

խմբակների իրավական հիմքերի օրինականության և մատուցվող ծառայությունների իրական պատկերի վերաբերյալ:

Ա. Շագաֆյանը պատասխանեց, որ դպրոցները, ելնելով անհրաժեշտությունից, օրենքով կարող են ունենալ արտադասարանական խմբակներ, սակայն դրանց գործնականությունը որևէ իրավական ակտով չի կարգավորվում:

Ս. Ալոյանն ավելացրեց, որ «Դասարան»-ը նաև հնարավորություն է տալիս լայնամասշտաբ հարցումներ իրականացնել, օրինակ՝ նախկինում իրենք վարչապետի խնդրանքով 1300 դպրոցներում 2 օրվա ընթացքում հարցումներ են իրականացրել, կապված ինտերնետի որակի և համակարգիչների առկայության հետ: Իրենք կարող են իրականացնել ցանկացած տեսակի հարցում, որը կարող է տեսչական մարմնին օգտակար լինել, սկսած ծնողի հիմնական գանգատներից, դրամահավաքին վերաբերող, իրենց իրավունքների և իրականացվող փոփոխությունների վերաբերյալ տեղեկացվածության: Դա հնարավորություն կտա նախապես ծանոթանալ իրավիճակին, այնուհետև պատրաստել անհրաժեշտ նյութերը:

Թ. Ավակյանն ավելացրեց, որ այդ գործիքի օգնությամբ բավական ժամանակ կխնայվի և այն կուղղվի բովանդակային ստուգումների վրա:

Ա. Հայրապետյանը հարցրեց Վայոց ձորում արված դիտարկման արդյունքում տեսչական մարմինը պարզե՞լ է արդյոք՝ հայտնաբերված խախտումները համակարգային օբյեկտիվ հիմքեր ունեն թե՞ սուբյեկտիվ են և պայմանավորված են տվյալ տնօրենի գործոնով: Առաջինի դեպքում առաջանում է իրավական կարգավորման անհրաժեշտություն, որ այն դառնա ճկուն և հնարավորություն տա օրինակ առանձին տարածաշրջաններում ուսուցիչների դեֆիցիտի առկայության պայմաններում մեղմել ուսուցչի որակավորմանը ներկայացվող պահանջը: Դա պետք է անել ամբողջ դաշտի հորիզոնական ուղմնասիրությունից հետո միայն:

Եվ երկրորդը, պետք է իրավական դաշտով հստակեցնել օրինական դրամահավաքությունը, որովհետև այն մեր ծնողների մտածելակերպի մեջ կա և ընդունված է որպեսզի հետագայում այն այլ որակումներ չստանա: Դրա սահմանումը պետք է լինի հստակ և կոնկրետ, և որևէ ծնող չպետք է վախենա այն իրականացնել, եթե դա անհրաժեշտ է դպրոցին: Ծնողը պետք է իմանա, որ իր արածը աջակցություն է դպրոցին և ոչ թե դրամահավաքություն:

Ա. Շագաֆյանը նշեց, որ ստուգումների արդյունքում բացահայտված խնդիրները ըստ բնույթի վերլուծվում և ներկայացվում են լիազոր մարմնին, առաջարկելով խնդիրը կարգավորել

իրավական հարթության մեջ: Մասնավորապես, այդ ինչպես է պատահում, որ «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի 26-րդ հոդվածի որակավորման պահանջին չհամապատասխանող ուսուցիչը շատ ավելի բարձր արդյունքներ է ցույց տալիս, քան իր կողքին նույն պահանջները բավարարող ուսուցիչը՝ իր զրո արդյունքով:

Օրակարգի երրորդ հարց

Ռ. Գալստյանը ներկայացրեց տեսչական մարմնի 2019 թվականի տարեկան գործունեության և իրականացվող ստուգումների տարեկան ծրագրի նախագիծը՝ Հայաստանի Հանրապետության կրթության տեսչական մարմնի (այսուհետ՝ Տեսչական մարմին) գործունեության 2019 թվականի տարեկան ծրագիրը (այսուհետ՝ Ծրագիր) մշակվել է՝

– **ղեկավարվելով** «Տեսչական մարմինների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի, Հայաստանի Հանրապետության կրթության բնագավառը կարգավորող օրենքների, Հայաստանի Հանրապետության վարչապետի 2018 թվականի հունիսի 11-ի N 729-Լ որոշմամբ հաստատված Տեսչական մարմնի կանոնադրության պահանջներով, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության գործունեության ծրագրի՝ կրթության բնագավառին վերաբերող դրույթներով:

– **հաշվի առնելով** Հայաստանի Հանրապետության կրթության՝ մինչև 2030 թվականը զարգացման պետական ծրագրի նախագծի հիմնական դրույթները:

– **հիմք ընդունելով** Տեսչական մարմնի կողմից 2018 թվականին իրականացված վերահսկողական գործառույթների արդյունքում հայտնաբերված՝ սովորողների (երեխաների) կրթական իրավունքի պետական երաշխիքների պահպանմանը, կրթության որակի բարձրացմանը, կրթական ծրագրերի յուրացմանը, պետական կրթական չափորոշիչների պահանջների կատարմանը խոչընդոտող ռիսկի գործոնների հիման վրա ձևավորված տվյալների բազան (ըստ տնտեսավարող սուբյեկտների (ուսումնական հաստատությունների) ռիսկերի դասակարգման) և ռիսկերի կառավարումը:

Թ. Ավակյանը հարց ուղղեց, թե ինչպե՞ս են չափվելու այդ արդյունքները:

Ռ. Գալստյանը պատասխանեց, որ ստացված նախկին և ներկա տվյալների համադրմամբ:

Հ. Այվազյանն ասաց, որ ներկայացված աշխատանքային ծրագիրը չափելի չէ, չկա թիրախ և գործողություն:

Ռ. Գալստյանը պատասխանեց, որ ծրագրի համապատասխան բաժնում արտացոլված են սպասվելիք վերջնական արդյունքը:

Հ. Այվազյանն ասաց, որ իրազեկման մեջ կա, բայց գործողություններում՝ ևս պետք է երևա: Ասվեց նաև, որ ծրագրից պարզ չի, թե տեսչական մարմինը 2018 թվականին ինչ խնդիրներ է բացահայտել, որոնք պատրաստվում է 2019 թվականին լուծել: Դրանք կարող են լինել 100-ը, բայց ասեք, որ 2019 թվականին ծրագրում եք լուծել դրանցից 15 խնդիրը, իսկ 2019 թվականի ավարտին զեկուցեք դրանց լուծման մասին, որը կհավաստվի կամ ոչ մեր որակի բաժնի կողմից: Ծրագիրը պետք է առկա խնդիրները բացահայտի, պետք է ցույց տրվի, թե այդ խնդիրներն ինչպես են բացահայտվել: Նա ընդգծեց, որ չլինելով մասնագետ ցանկանում է հասկանալ, որ ներկայացված խնդիրը արդյո՞ք խնդիր է կամ 2019թ-ին ինչի՞ հիման վրա այն դարձել թիրախային:

Ռ. Գալստյանը պատասխանեց, որ վերլուծությունը արվել է նախկին արդյունքների հիման վրա և որ հաջորդ հաշվետվության մեջ այն կերևա:

Հ. Այվազյանն ասաց, որ պետք է հստակ երևան այդ արդյունքները:

Ա. Հայրապետյանն այդ հարցի վերաբերյալ ներկայացրեց իր կարծիքը, ասելով, որ նախ հաշվետվությունը պետք է վերլուծվի, վեր հանվեն կարևոր խնդիրները (օբյեկտիվ և սուբյեկտիվ), հետո շեշտադրում արվի այդ խնդիրների վրա, որպեսզի ասվի՝ օրինակ, տնօրենի խնդիրը լուծվեց: Խնդիրը հաշվետվության մեջ ակնհայտ պետք է երևա, իրավիճակը նկարագրվի, դրան համապատասխան լուծման առաջարկներ ներկայացվեն, եթե դա չկա՝ հաշվետվությունը զրո է: Օրինակ տարեկան հաշվետվությունը կարող է ասել, որ 2018թ.-ին թիրախներից սա կատարվեց, այս մեկը հեռու է դեռ կատարվելուց, իսկ երրորդը պետք է շարունակվի: Դա դասական ընկալումն է, սակայն տեսչական մարմինը ընդամենը տեղում արձանագրում է իրավիճակը և այդ տրամադրությամբ ցանկանում է շարունակել 2019 թվականին:

Հ. Այվազյանն ասաց, որ այդպես չի կարող շարունակվել: Ծրագիրը պետք է լինի ծրագիր և մենք չպետք է ասենք տեսչական մարմնին թե ինչպես այն կազմեն: 2020 թվականի հունվարի 1-ին մենք չենք կարող հասկանալ և գնահատել ներկայացված պատկերը: Կարիք չկա ծրագրում ներառել այն, ինչն օրենքը տեսչական մարմնից պահանջում է անել:

Ս. Ալոյանն ասաց, որ խորհրդի անդամները ոչ միայն պետք է քննադատեն տեսչական մարմինն, այլ նաև պետք է օգնեն, քանի որ դա նույնպես մտնում է իրենց գործառույթների մեջ:

Ալ. Շազաֆյանն արձագանքեց, որ քննադատությունն էլ օգնություն է և մենք դա ընդունում ենք, բայց նաև համաձայն չենք, որ որևէ վերլուծություն կամ թիրախ ծրագրում դրված չէ: Տեսչական մարմինն այս տարվա համար փորձել է շատ սահմանափակ ռեսուրսը կենտրոնացնել կադրային քաղաքականության, կառավարման և ավելի խորքային ոլորտների վրա: Ունեցած գործիքակազմով վերահսկողություն է իրականացվում, բացահայտվում են առկա խնդիրները, սակայն գլոբալ վերլուծական կարողությունները առայժմ ցածր են, ինչը ցավոք թույլ չի տալիս, որ կարողանանք Հայաստանի Հանրապետության 2200-ից ավել ուսումնական հաստատություններում առկա բոլոր խնդիրները կամ դրանց հիմնական մասը ներառել մեկ ծրագրի մեջ:

Հ. Այվազյանն ասաց, որ աշխատանքային ծրագրում չի երևում, որ տեսչական մարմինը վերլուծական կարողությունների խնդիր ունի, որ 2019 թվականին գոնե 5 տոկոսով պատրաստվում է այդ խնդիրը լուծել:

Ս. Ալոյանն ասաց, քանի որ նպատակը ներկայացվող ծրագիրը լավացնելն է, պետք է ներկայացվի խնդրի լուծման ինպլիմենտացիայի ծրագիրը՝ քայլ մեկից քայլ հինգ, այդ դեպքում մենք կարողանում ենք քննարկել յուրաքանչյուր քայլը, հասկանալ լա՞վն են քայլերը, թե՞ ոչ: Բայց քանի դեռ չկա խնդրի լուծման ճանապարհը, մենք չգիտենք՝ ինչը քննարկենք:

Ա. Հայրապետյանն ասաց, որ խնդիրը հասկանալի է և նշեց, որ կարևոր են այն օբյեկտիվ խնդիրները, որոնք համակարգին են, դրանք պետք է համարվեն առաջնային, որից հետո արդեն վարքագծային խնդիրները, որոնք կապված են տնօրենների, ուսուցիչների վարքագծի հետ: Տեսչական մարմինը նախ այս երկու ընտրությունը պետք է կատարի, գնու՞մ են այս ճանապարհով, թե՞ ոչ:

Քննարկման ընթացքում հնչեցին նաև առանձին կարծիքներ և մեկնաբանություններ:

Ամփոփելով նիստը՝ Հ. Այվազյանը քննարկված հարցերը դրեց քվեարկության:

Խորհուրդը միաձայն որոշեց՝

1. **Հավանություն տալ** խորհրդի նախորդ նիստի քննարկումների արդյունքների մասին տեղեկատվությանը: **(11.05.01 որոշումը)**
2. **Հավանություն տալ** տեսչական մարմնի 2018 թվականի երրորդ եռամսյակի գործունեության վերաբերյալ հաշվետվությանը: **(11.05.02 որոշումը)**
3. ՀՀ կրթության տեսչական մարմնի 2019 թվականի տարեկան գործունեության ծրագիրը չընդունվեց, իսկ իրականացվող ստուգումների տարեկան ծրագիրը **հաստատվեց**՝ առաջարկելով ցանկի մեջ ավելացնել բարձր ռիսկայնության ևս մեկ հաստատություն: **(11.05.03 որոշումը)**

Հ. Այվազյանն առաջարկեց մինչև հաջորդ նիստը տրամադրել թվարկում-ցուցակ, որում դրված առավել սուր արտահայտված խնդիրները (ըստ առաջնահերթությունների) «Դասարան» կրթական կայքին կարող է տեղեկություն տալ տեսչական մարմնի կողմից արձանագրված դպրոցներում առկա կոնկրետ խնդիրների մասին:

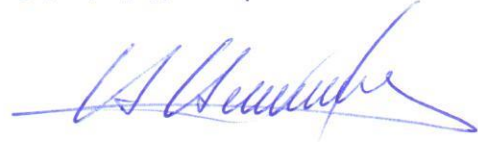
Ամփոփելով նիստը՝ կառավարման խորհրդի նախագահին փոխարինող **Հ. Այվազյանը** քննարկված հարցերի հետ կապված հանձնարարականները հանձնեց տեսչական մարմնի ղեկավարին:

Հ. Այվազյանն առաջարկեց տեսչական մարմնի ղեկավարին հաջորդ նիստում գրավոր տեղեկատվություն տրամադրել խորհրդի անդամներին այլ կազմակերպությունների հետ նախորդ համագործակցությունների վերաբերյալ, այդ թվում «ԿՏԱԿ»-ի և «Դասարան»-ի հետ, որի վերաբերյալ առանձին տեղեկանքը կներկայացվի ՀՀ ԿԳ նախարար Ա. Հարությունյանին՝ դրանցում առկա խնդիրները քննարկելու համար:

ՀՀ վարչապետի աշխատակազմի տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակի ղեկավար, խորհրդի անդամ

 Հ. Այվազյան

ՀՀ արդարադատության նախարարի տեղակալ, խորհրդի անդամ

 Ա. Ասատրյան

ՀՀ ֆինանսների նախարարի տեղակալ, խորհրդի անդամ

 Ա. Հայրապետյան

«Դասարան» կրթական ծրագրի հիմնադիր նախագահ, խորհրդի անդամ

 Ս. Աղյան

«Թումո» սեղծարար տեխնոլոգիաների կենտրոնի տնօրեն, խորհրդի անդամ

 Բ. Փափազյան

«Հանրային դիվանագիտություն» ՀԿ-ի կրթության հարցերով խորհրդական, խորհրդի անդամ

 Ա. Բախշյան

«Դասավանդիր, Հայաստան» կրթական հիմնադրամի ծրագրի գլխավոր տնօրեն, խորհրդի անդամ

 Թ. Ավակյան

ՀՀ ԿԳՆ ԿՏՄ իրավական աջակցության և փաստաթղթաշրջանառության վարչության պետ, խորհրդի քարտուղար

 Ա. Գևորգյան

Հիւսիսարեւելք

Հիւսիսարեւելքի Եւրոպայի Կենտրոնի/2 անդ
բնակիչ Կոնստանտին 22-ի Կոնստանտին Կոնստանտին
իւր քաղաքացիական գերման:

Կոնստանտին Կոնստանտին

22 ԿԿ Կոնստանտին

Ս. Կոնստանտին 22.11.2018թ.